

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-03-174S

СИЛАБУС	Громадянська освіта: методика навчання	
SYLLABUS	Civic education: teaching methods	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK. 38	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) Bachelor`s (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	01	Середня освіта Secondary education / pedagogy
Спеціальність Field of Study	014.03	Середня освіта (Історія) Secondary education (History)
Освітня програма Degree Programme	Середня освіта (Історія) Secondary education (History)	

м. Рівне – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Громадянська освіта: методика навчання» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Історія)», спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія). Рівне. НУВГП. 2023. 12 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/27491/>

Розробник силабусу: *Цецик Я. П. к.і.н.*, доцент кафедри суспільних дисциплін

Протокол №3 від "23" жовтня 2023 року

Завідувач кафедри: Олексін Ю. П. д.п.н., професор.

Гарант (Керівник) ОП: Прищепка О. П. д.і.н., професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ Економіки та менеджменту

Протокол № 5 від "14" листопада 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ Економіки та менеджменту: Ковшун Н.Е., д.е.н., професор

СЗ № (номер документа в ЕДО)

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА: МЕТОДИКА НАВЧАННЯ	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія)
Рік навчання, семестр	3 6
Кількість кредитів	4 кредити
Лекції:	22/ 2
Практичні заняття:	20/ 10
Самостійна робота	78 / 108
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна, заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	державна
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРІВ	
Лектор	Цецик Ярослав Петрович к.і.н., доцент кафедри публічного управління,

адміністрування та інформаційної діяльності

Вікіситет

<http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/>
Цецик Ярослав Петрович

ORCID

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2527-2155>

Канали комунікації

y.p.tsetsik@nuwm.edu.ua

тел. 098-422-81-28

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Актуальність дисципліни полягає у тому, що здобувачі мають змогу з'ясувати особливості викладання курсу «Громадянська освіта», опанувати теоретичними знаннями та практичними навичками з даного курсу.

Метою викладання дисципліни є оволодіння здобувачами базовими знаннями про роль громадянської освіти у підготовці учнів до життя у демократичному громадянському суспільстві. Важлива увага приділяється використанню інтерактивних методів навчання під час викладання освітнього компонента.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/index.php?categoryid=53>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)

Передумовою вивчення даною освітнього компонента є вивчення ОК 10 вступ до спеціальності, ОК 11 Педагогіка, ОК 19 Історія середніх віків.

Компетентності

Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам вищої освіти компетентностей щодо:

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права та обов'язки, як члена суспільства усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного суспільства) та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Знання про сучасні досягнення в галузі загальних теорій держави та права, основні напрямки розвитку сучасних міжнародних відносин; шляхи і напрямки Європейської інтеграції; систему та зміст законодавства України і Європейських країн.

ЗК 17. Здатність критично та креативно мислити, виявляти ініціативу і мотивувати людей та рухатися до спільної мети, а також навчатися протягом всього життя.

ФК 4. Оволодіння знаннями сучасних досліджень в галузі історії.

Програмні результати навчання (РН)*

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти

вивчаючи дану дисципліну є:

ПРН 10. Знати і аналізувати сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та вміти імплементувати знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 14. Вміти на практиці застосовувати основи майстерності вчителя в педагогічному спілкуванні та управлінні навчально-педагогічним процесом.

ПРН 17. Цінувати різноманіття та мультикультурність: ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керуватися у педагогічній діяльності, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовий Модуль 1. Становлення та розвиток громадянської освіти в Україні.

Тема 1. Запровадження навчального курсу «Громадянська освіта» в українській школі.

Роль курсу «Громадянська освіта» у формуванні світогляду учнів. Ключові принципи громадянської освіти. Витоки розвитку громадянської освіти у школах України наприкінці ХХ ст. Початок викладання громадянської освіти в українських школах. (ПРН 10, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 17).

1. Тема 2. Поняття громадянської освіти та її ключові принципи.

Цілі та завдання курсу «Громадянська освіта». Роль курсу у формуванні демократичних світоглядних принципів. Правові аспекти при викладанні громадянської освіти. Інтегрованість громадянської освіти щодо інших навчальних дисциплін. (ПРН 10, ПРН 14, ПРН 17).

2. Тема 3. Інтеграція європейської моделі громадянських компетентностей до системи громадянської освіти України.

Моделювання системи вимірювання громадянських компетентностей та зміст громадянської освіти. Принципи шкільної громадянської освіти. Поняття громадянської відповідальності та громадянської компетентності учнів. (ПРН 12, ПРН 14, ПРН 17).

Змістовий Модуль 2. Методика навчання громадянської освіти.

Тема 4. Особливості змісту і методики викладання предмету «Громадянська освіта»

Смислоутворююче, інтегроване та інтерактивне навчання та його особливості під час навчання громадянській освіті. Інтерактивність викладання курсу та його особливості. Застосування принципу демократичності під час навчального процесу: особливості застосування. (ПРН 10, ПРН 12, ПРН 17).

Тема 5. Громадянська освіта у системі Нової української школи.

Принцип зміцнення позицій учитель-учень у контексті викладання громадянської освіти. Практика застосування інноваційних методів навчання та особливості підготовки до їх проведення. Особливості застосування інтерактивних прийомів навчання при викладанні курсу громадянська освіта. (ПРН 10, ПРН 14).

Тема 6. Специфіка викладання громадянської освіти у полікультурних регіонах.

Необхідність врахування етнічної належності учнів при викладанні громадянської освіти. Особливості застосування інтерактивних методів при аналізі питань національна ідентичність, соціальна ідентичність, громадянська ідентичність. Роль вчителя у формуванні толерантного ставлення до представників різних етногруп та конфесій. Доцільність застосування діалогу вчителя з учнями під час аналізу ключових питань курсу. (ПРН 10, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 17).

Тема 7. Сучасні методи викладання курсу «Громадянська освіта».

Особливості застосування пояснювально-ілюстративного та репродуктивного методів навчання при викладанні курсу громадянська освіта. Методика використання лекцій, сюжетних розповідей, описів, роздумів тощо у навчальному процесі. (ПРН 10, ПРН 12, ПРН 17).

Тема 8. Застосування інтерактивних технік у системі громадянської освіти.

Спрямованість проблемних методів навчання на розвиток критичного мислення учнів. Методи вираження та враження та графічного запису особливості використання. Особливості застосування методів мозкового штурму, проблемного навчання, проведення навчальних дискусій та тренінгів. (ПРН 10, ПРН 12, ПРН 17).

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	Запровадження навчального курсу «Громадянська освіта» в українській школі.	2
2.	3. Поняття громадянської освіти та її ключові принципи.	2
3.	4. Інтеграція європейської моделі громадянських компетентностей до системи громадянської освіти України.	4
4.	Особливості змісту і методики викладання предмету «Громадянська освіта»	4
5.	Громадянська освіта у системі Нової української школи.	2
6.	Специфіка викладання громадянської освіти у полікультурних регіонах.	2
7.	Сучасні методи викладання курсу	2

	«Громадянська освіта».	
8.	Застосування інтерактивних технік у системі громадянської освіти.	4
	Разом	22

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	Практичне заняття № 1. Запровадження навчального курсу «Громадянська освіта» в українській школі.	2
2.	Практичне заняття № 2. Поняття громадянської освіти та її ключові принципи.	2
3.	Практичне заняття № 3 Інтеграція європейської моделі громадянських компетентностей до системи громадянської освіти України.	2
4.	Практичне заняття № 4. Особливості змісту і методики викладання предмету «Громадянська освіта»	4
5.	Практичне заняття № 5 Громадянська освіта у системі Нової української школи.	2
6.	Практичне заняття № 6. Специфіка викладання громадянської освіти у полікультурних регіонах.	2
7.	Практичне заняття № 7. Сучасні методи викладання курсу «Громадянська освіта».	2
8.	Практичне заняття № 8. Застосування інтерактивних технік у системі громадянської освіти.	4
	Разом	20

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія / дебати, мозковий штурм.

Технології викладання: аналіз конкретних ситуацій (case study), імітаційні та неімітаційні, обговорення, мультимедійні презентації, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші..

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Для оформлення звітів з практичних та лабораторних рекомендовано застосовувати в навчальних цілях здобувачами пакет програмного забезпечення MSOffice. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання / результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та в комп'ютерній формах і оцінюється в межах 100 балів (до 60 балів поточна складова оцінювання (практичні роботи) та до 40 балів за сумою двох модулів по модульній складовій оцінювання). Здобувач вищої освіти набирає бали за виконання певних навчальних завдань (виконання практичної, самостійної роботи, опитування за матеріалом, тощо) в межах тем навчальної дисципліни. Для отримання екзамену з даної навчальної дисципліни, здобувачу вищої освіти потрібно набрати більше або рівне 60 балів, за сумою усіх видів навчальних завдань, відповідно до складових оцінювання.

--	--	--	--

	Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання			
0.1. Лекційні заняття			
Змістовий модуль 1.			
1.1.1.	Тема №1. Запровадження навчального курсу «Громадянська освіта» в українській школі.	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного контролю
1.1.2.	Тема №2. Поняття громадянської освіти та її ключові принципи.	-	
1.1.3.	Тема №3. Інтеграція європейської моделі громадянських компетентностей до системи громадянської освіти України.	-	
Змістовий Модуль 2			
1.1.4.	Тема №4. Особливості змісту і методики викладання предмету «Громадянська освіта»	-	
1.1.5.	Тема № 5. Громадянська освіта у системі Нової української школи.	-	
1.1.6.	Тема № 6.. Специфіка викладання громадянської освіти у полікультурних регіонах.	-	
1.1.7.	Тема № 7. Сучасні методи викладання курсу «Громадянська освіта».	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного
1.1.8.	Тема № 8. Застосування інтерактивних технік у системі громадянської освіти.	-	
Усього бали за лекційні заняття		-	
1.2. Практичні заняття			
1.2.1.	Практичне заняття № 1. Запровадження навчального курсу «Громадянська освіта» в українській школі.	7	Виконання завдань.
1.2.2.	Практичне заняття № 2. Поняття громадянської освіти та її ключові принципи.	7	
1.2.3.	Практичне заняття № 3. Інтеграція європейської моделі громадянських компетентностей до системи громадянської освіти України.	7	
1.2.4.	Практичне заняття № 4. Особливості змісту і методики викладання предмету «Громадянська освіта»	8	
1.2.5.	Практичне заняття № 5. Громадянська освіта у системі Нової української школи.	7	
1.2.6.	Практичне заняття № 6. Специфіка викладання громадянської освіти у полікультурних регіонах.	8	
1.2.7.	Практичне заняття № 7. Сучасні методи викладання курсу «Громадянська освіта».	8	
1.2.8.	Практичне заняття № 8. Застосування інтерактивних технік у системі громадянської освіти.	8	
Усього бали за практичні заняття		60	
Усього бали за поточною складовою оцінювання:		60	
2. Модульна складова оцінювання			
2.1.	Модульний контроль №1	20	Комп'ютерне тестування

2.2.	Модульний контроль №2	20	Комп'ютерне тестування
Усього бали за підсумковою складовою оцінювання:		40	
Разом бали за освітню компоненту:		100	

Оцінювання завдань поточного (модульного) контролю*

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань, балів	
		за одне	загальна
1	20	0,4	8
2	9	1	9
3	1	3	3
Разом	30	X	20

* наводиться для усіх модульних контролів

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

- ✓ Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) (Наказ № 358 від 06.07.2020р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>
- ✓ Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ № 168 від 04.04.2016р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21121/>;
- ✓ Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ №310 від 26.05.2019) – <https://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> – регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університеті водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів;
- ✓ Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол №1 від 19.02.2020) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/> – описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;
- ✓ Методичні вказівки щодо формування, наповнення та оформлення сторінок навчальних дисциплін в Навчальній платформі НУВГП (для професорсько-викладацького складу) (схвалено науково-методичною радою НУВГП Протокол № 1 від 27.02.2019 р) <http://ep3.nuwm.edu.ua/13934/> – описують порядок оформлення та створення тестів для семестрового поточного та підсумкового контролів, порядок завантаження науково-методичних джерел в курси;
- ✓ Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі

<https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. URL : https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/
2. Експертна оцінка проекту Концепції громадянської освіти та виховання в Україні. URL : http://centromonitor.com.ua/_p=1279.html.
2. Рамка компетентностей для культури демократії. Т. 1. Контекст, концепції та модель. URL: [1680966746 \(coe.int\)](https://www.coe.int/t/t02/educat/edu2018/201809/18ESR/18ESR_Booklet.pdf).
3. Журба О.В. Перспективи навчання історії та громадянської освіти в НУШ. Базова освіта НУШ: процесуальне правонаступництво : зб. матеріалів регіонал. наук.-практ. інтернет-конференції, 29 березня 2021 р. Житомир : КЗ «Житомирський ОІППО» ЖОР. 2021. С. 35-38.
4. Громадянська освіта та методика її навчання: підручник для студентів педагогічних закладів вищої освіти. За загальною редакцією Т.В. Бакка, Т.В. Мелещенко. Київ, УОВЦ «Оріон», 2019. 320 с.
5. Гриньова М., Іванюк І., Паращенко Л. Громадянська парламентська просвіта в закладах освіти України. Аналітичний звіт за результатами соціологічного опитування освітян та учнів / За загальною редакцією Паращенко Л. Київ, 2021. URL: <https://radaprogram.org/publications>
6. Лобода О.М. Застосування інноваційних технологій в освіті України. Сучасна молодь в світі інформаційних технологій: матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф., м. Херсон, 15 трав. 2020 р. ХДАУ, 2020. С. 71–73.

Допоміжна література

7. Громадянська освіта в умовах безпекових викликів і загроз : навчальний посібник / за ред. А. М. Круглашова, Н. Ю. Ротар, І. В. Цікул. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2022. 184 с.
8. Олексін Ю.П., Цецик С.П., Цецик Я. П. Застосування сучасних освітніх технологій під час викладання курсу «Громадянська освіта». Актуальні питання у сучасній науці. № 7. 2023. С. 653-663.
9. Бакка Т. В., Мелещенко Т. В. Громадянська освіта та методики її навчання: новий етап розвитку в Україні. Постметодика. 2018. No 1. С. 29-34.
10. Пометун О. І., Ремех Т. О. Громадянська освіта – новий курс старшої школи: особливості змісту і методики. Режим доступу: URL: <https://lib.iitta.gov.ua/713434/1pdf>.
11. Амелеченко Н. Аналіз сучасних навчальних програм щодо громадянської освіти та політичної системи України. К. 2019. 33 с.
12. Предик А. Формувальне оцінювання як ключовий чинник якісної освіти. Матеріали VI Усеукраїнської інтернет-конференції: Інноваційні технології розвитку особистісно- професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти»: збірник наукових статей. Суми. 2022. С. 156-159.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. «Інститут історії України НАН України. URL: <http://www.history.org.ua>

2. Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua>
3. Національна академія педагогічних наук України URL: <https://naps.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

Поєднання навчання та досліджень*

- Під час знайомства з дисципліною на першому занятті кожен студент обирає тему дослідження. В процесі дослідження даної теми готує тези конференцій, пише статтю за темою дослідження та публікує в фаховому виданні;
- Працює за обраною темою в науковому гуртку;
- Під час навчання оцінюється активність студента при проведенні наукового дослідження за обраною тематикою, в кінці курсу відбувається захист опрацьованого дослідження
Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми. загальнокультурна грамотність. здатність до навчання. здатність логічно обґрунтовувати позицію. навички усного та письмового спілкування, уміння слухати і запитувати, формування власної думки та ін.

Дедлайни та перескладання

Здобувачі вищої освіти на протязі семестру зобов'язані здавати практичні на інші види навчальних завдань за які на протязі семестру отримують бали які накопичуються. На останній парі викладач виставляє за сумою балів залік тим здобувачам які відповідають вимогам відповідно до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020).

У випадку отримання не задовільної оцінки (менше 60б) за результатом екзамену, здобувач вправі здійснити складання або перескладання певних елементів освітньої компоненти до добору балів до результуючої оцінки, при цьому перескладання модульних контролів не здійснюється у відповідності до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020). У випадку отримання нерезультуючої оцінки за результатом сесії, здобувач вищої освіти керується порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП (протокол вченої ради НУВГП №6 від 22.06.2016) <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/> для розгляду процедури повторного вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін (проходження повторного курсу навчання).

Неформальна та інформальна освіта

Можливе визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, якщо вона відповідає вимогам, викладеним у Положенні про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/18660/> і має зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни та перевіряється в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

Модульні контролі знань здобувачі здають у аудиторії, незалежно від карантинних обмежень. Здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/course>

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Лектор к.і.н., доцент

Ярослав Цецик

Автор
Доцент

Ярослав ЦЕЦИК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00